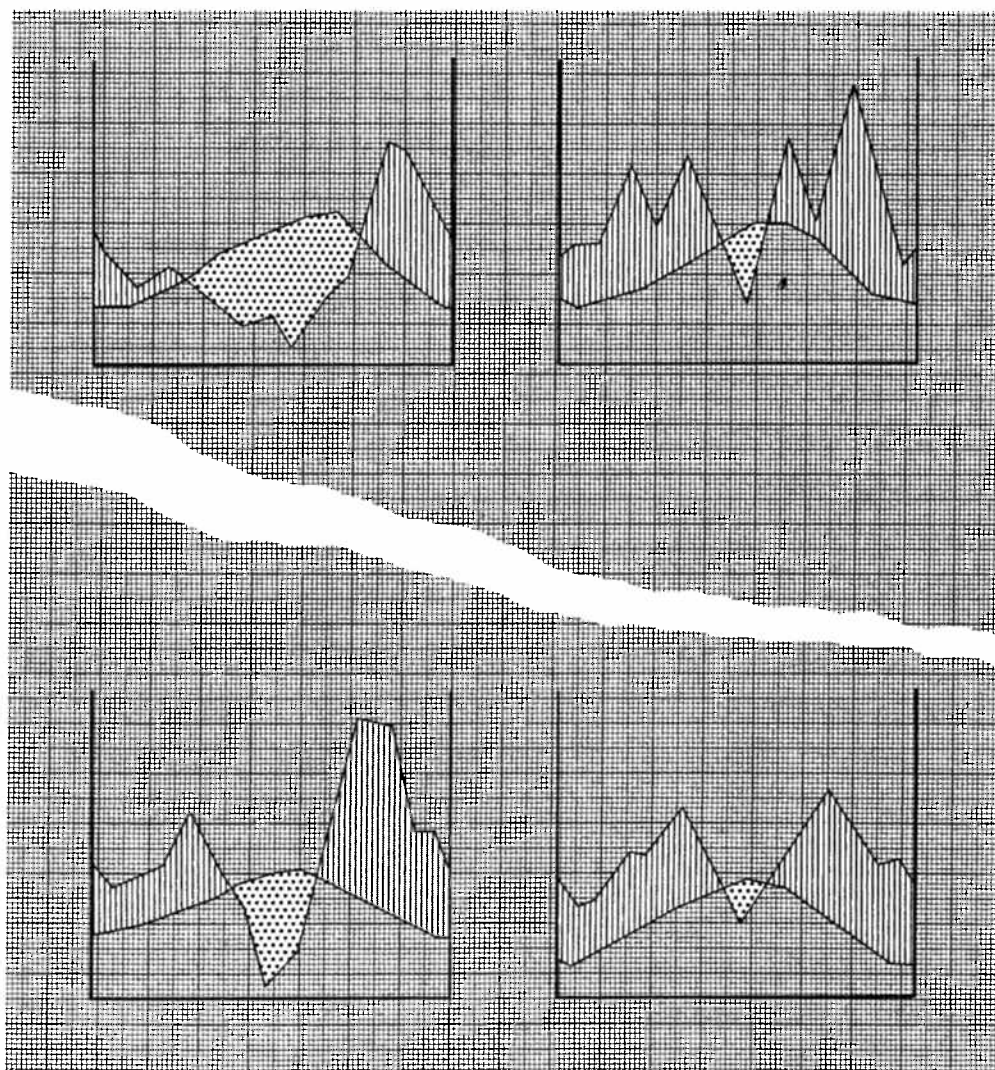

I TROBADA D'ESTUDIOSOS DE GARRAF

Restauració del sòl en pedreres de roca calcària

M. Jorba, R. Vallejo

*Departament de Biologia Vegetal
Facultat de Biologia
Universitat de Barcelona*

J. M. Alcañiz

*C.R.E.A.F.
Universitat Autònoma de Barcelona*

R. Josa

Escola Superior d'Agricultura de Barcelona

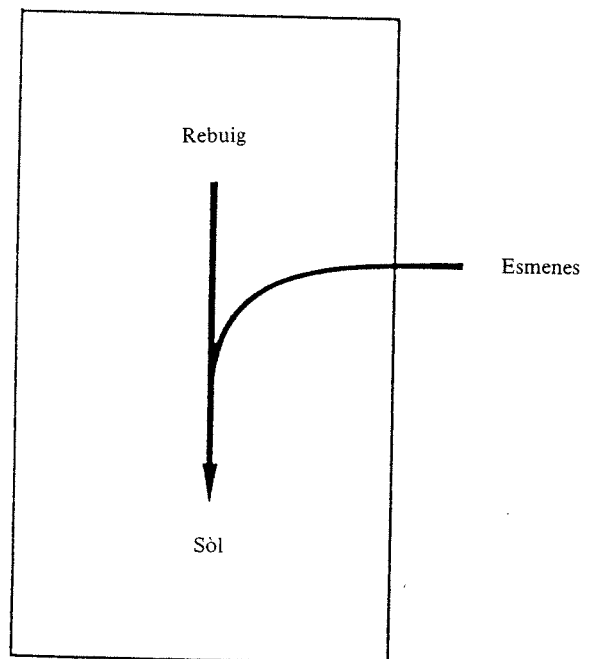
A. Solé

*Institut Geològic Jaume Almera
C.S.I.C.*

Introducció

La restauració del paisatge de les zones malmeses per l'extracció de calcàries comprèn un primer estadi de restauració del sòl. La millor actuació seria restituir el sòl prèviament decapat, però això no sempre és possible. En general, les condicions de restauració del sòl en aquest cas solen ser precàries. Normalment, en aquestes zones el sòl és escàs i insuficient, i d'altra banda és millor no considerar l'alternativa d'utilitzar el sòl d'altres zones naturals. A més, els costos de transport acostumen a fer inviable la utilització de sòls excedents d'altres indrets.

Una possible solució és aprofitar els materials de rebuig que genera la mateixa explotació per obtenir un substrat que, més o menys esmenat, faci les funcions de sòl i pugui suportar la vegetació natural de la zona (fig. 1).

Figura 1. Esquema conceptual de la restauració del sòl.

Cal puntualitzar que el fet d'esmenar i adobar un material de rebuig no el transforma en un sòl pròpiament dit, el qual hem de considerar com el resultat de centenars d'anys d'interacció entre factors geològics, climàtics i biològics. Es pot obtenir, però, un substrat alternatiu que, amb el temps, pot evolucionar cap a un sòl en sentit estricte.

En aquesta experiència, l'especificació d'aquest substrat final s'ha realitzat partint del concepte de sòl o substrat mínim, és a dir, el sòl de característiques físiques i químiques mínimes necessàries per garantir el desenvolupament de la vegetació espontània que, en definitiva, és la finalitat de la restauració. D'altra banda, s'ha considerat una filosofia d'actuació que utilitza al màxim els recursos propis de l'empresa i la zona (maquinària, rebuig, etc.), així com el reciclatge de materials residuals com a esmenes orgàniques, a fi que tenir una restauració a baix cost.

Per validar aquesta proposta de restauració, s'han realitzat unes experiències en parcel·les pilot situades en una pedrera de roca calcària, representativa de les característiques d'aquesta mena d'explotació.

Bibliografia

- ABRIL, M., SABATÉ, S., SALA, A. et alii (1987). «Efectes dels incendis forestals en el bosc mediterrani: recuperació del sòl i de la vegetació», memòria «Ajuts a la investigació 1985», Caixa.
- BLÁZQUEZ, S., CARCELLER, F., LASCURAÍN, J. (1989). «Ecología forestal en el parque natural del Moncayo. Una nueva propuesta metodológica», Turiaso IX, CET Inst. Fernando el Católico, C.S.I.C., Tarazona, pàgs. 681-721.
- BLÁZQUEZ, S., BOQUERAS, M., CARCELLER, F., LASCURAÍN, J. (1989). «Ecología forestal al parc natural de Garraf», in *II Simposi de les Ciències Naturals. Tarragona*, Vic, EUMO.
- BLÁZQUEZ, S., BOQUERAS, M., CARCELLER, F., LASCURAÍN, J. (1989). «E.A.T.P. de Ecología Forestal», in *III Congreso Internacional sobre la didáctica de las ciencias y de los materiales, Rev. Enseñanza de las Ciencias*, núm. extra, vol. 2: 69-72.
- CARCELLER, F., SANTA CECILIA, M. A., VALLEJO, V. R. (1989). «Introducción al ciclo de la materia orgánica en cinco ecosistemas naturales del Moncayo», Turiaso IX, Tarazona, CET Inst. Fernando el Católico, C.S.I.C., pàgs. 61-72.
- ESCARRÉ, A., GRACIA, C., RODA, F., TERRADES, J. (1984). «Ecología del bosque esclerófilo mediterráneo», *Investig. y Ciencia*, 95: 68-78.
- FERRAN, A., CARCELLER, F., LASCURAÍN, J. (1989). «Un modelo interactivo de cuatro componentes: Universidad, Museo, Parque Natural e Instituto de Enseñanza Media», in *XVI Reunión de la Sociedad Española de la Ciencia del Suelo, Ponencias y comunicaciones*, Lleida, pàg. 79.
- RAPP, M., LOSSAINT, P. (1981). «Some aspects of mineral cycling in the garrigue of southern France. A: Mediterranean-Type Shrublands», F. di Castri, D. W. Goodall i R. L. Specht (eds), *Elsevier Scientific Publishing Co*, Amsterdam, pàgs. 289-301.
- ROSICH, D., CASTELLÓ, A., VALLEJO, V. R. (1989). «Estudio del ciclo de la materia orgánica en un encinar continental de la Depresión Central Catalana», in *Jornadas sobre las bases ecológicas para la gestión en ecosistemas terrestres, Options méditerranéennes-Série séminaires*, 3: 103-107.
- SERRASOLSAS, I., FERRAN, A., VALLEJO, V. R. (1989). «Reconstrucción de los horizontes orgánicos tras el incendio en la garriga del macizo de Garraf», in *Jornadas sobre las bases ecológicas para la gestión en ecosistemas terrestres, Options méditerranéennes- Série séminaires*, 3: 107-110.
- VERDÚ, A. M. C., FERRÉS, LL., RODA, F., TERRADAS, J. (1980). «Estructura y funcionalismo de un encinar montano en el Montseny. IV Producción de hojarasca», *Mediterránea*, 4: 51-68.